

[Rager.]

Ord om noget Sted, at der ikke kan anvendes Beløb ud over dette. Saadan som det staar i sidstnævnte Lovforslag forekommer det mig at være ganske naturligt, at hvis de 50 Mill. Kr., der rejses som Laan, ikke slaar til, maa der, naar der skal foretages Foranstaltninger efter en lovligt vedtagen Lov, stilles de dertil fornødne Midler til Disposition. Det kan jeg ikke se der paa noget Punkt kan være Tvivl om.

Der er i Betænkningen indføjet, at disse Penge kan anvendes, naar de paagældende Ministre har forhandlet med Finansministeren, og efter Tilslutning fra Rigsdagens Finansudvalg, og saa tilføjes i Parentes: uden for Rigsdagssamlingerne de sidst valgte Finansudvalg. Det stammer fra en Passus, som man er begyndt at indføre i de forskellige Love om Optagelse af Statslaan eller Konvertering af Statslaan, at det skal ske efter nærmere Forhandling med Finansudvalgene eller, mellem Rigsdagssamlingerne, med de sidst valgte Finansudvalg. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom paa, at jeg tror aldrig, at man — og det har heller ikke gjort noget foreløbigt — har spurgt Finansudvalgene og disses Medlemmer, om de var villige til dette. Det er i Virkeligheden at paalægge dem et Arbejde og et Ansvar, der ligger ud over det, som normalt følger med Rigsdagsmandatet, at give dem et Mandat og en Pligt ogsaa mellem Samlingerne. Jeg tror, jeg kan sige, at de nuværende Medlemmer af Finansudvalgene vil være villige til uden Indsigelse at paatage sig dette, men det forekommer mig, at det alligevel efterhaanden tager et saadant Omfang nu, at det vilde være en Høflighed, om man spurgte dem. Man har altsaa ikke gjort det her, men jeg vil henstille, at man i hvert Fald i Fremtiden søger at faa en vis Forstaelse med Finansudvalgene desangaaende.

En meget afgørende Ting er sket ved den Affattelse, § 7 nu har faaet, hvor man har indført en nyt borgerligt Ombud, for som saadant maa jeg se det. Det har vist sig ved de Opgørelser, der er foretaget, at den Arbejdskraft af frivillige, der maa stilles til Hjælp, er saa stor, at man har faaet et vist Indtryk af, at i Længden vil man næppe kunne paaregne tilstrækkeligt mange frivillige. Maaske kunde man faa dem i første Omgang, men der vil jo være en Afgang, som hvert Aar skal dækkes, og hvis det gaar, som man har Lov til at haabe, at dette Apparat aldrig skal træde i Kraft, saa vil det ikke være underligt, om Interessen efterhaanden svækkes. Man kan altid puste

en Interesse op under særlige Forhold, men man kan ikke fastholde den, hvis der ikke sker noget af det, som der har været Forventning om, og det er der ingen af os der haaber skal ske. Derfor er det ikke mindst Frygten for, at Erstatningsmandskab ikke vil kunne skaffes gennem Aarene, der har medført, at man har valgt den Udvej, man har valgt i § 7, at indføre en Ordning, som maa anses for at være et borgerligt Ombud, og dette kommer i Overensstemmelse med, hvad Forholdene maa kræve, til at hvile paa Byernes og deres nærmeste Omegns Befolkning.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger og anbefale de foreliggende Ændringsforslag til Tingets Velvilje.

Hartel: Under Forslagets første Behandling her i dette høje Ting udkastede jeg den Tanke, at man gik over til at anvende den Del af det i og for sig egnede værnepligtige Mandskab, som ikke blev udtaget til aktiv Militærtjeneste, og Ministeren lovede, at denne Tanke skulde blive taget op til Overvejelse i Udvalget. Jeg takker Ministeren for, at der er gjort Alvor deraf, og jeg kan derfor erklære mig fuldt ud tilfreds med den ny § 7, som netop gaar ud paa at gennemføre en Ordning bygget paa det Princip, jeg havde givet Udtryk for. Der har senere været Tale om at tage ogsaa de saakaldt kasserede — dem, der er erklærede for utjenstdygtige — med ind under den Ordning. Jeg synes, denne Tanke er rimelig, og kunde man begynde med disse og saa gaa videre til Frinumrene, var det sikkert den bedste Ordning, idet der i Frinumrene vilde eksistere en Reserve for selve Mobiliseringsmandskabet, for vi er vel alle paa det rene med, at Hærens aktive Styrker ikke er større, end at der kan blive Brug for at trække Reserver ind.

Den økonomiske Ordning kan vi erklære os tilfredse med, idet der er stillet os i Udsigt, at en væsentlig Del af Omkostningerne skal bæres af de Kommuner, til hvis direkte Gavn og Værn Udgifterne skal benyttes. Jeg vil henstille til Ministeren at udvise den største Forsigtighed ved denne Udgiftsfordeling for ikke i andre Kredse at vække Modvilje mod de her foreslaaede nødvendige Foranstaltninger, idet man mange Steder i vort Land vil have vanskeligt ved at forstaa, at man skal yde store Bidrag til noget, der er en speciel Beskyttelse for Byerne. Jeg tror med den Form, Forslaget har faaet, at det i saa Henseende skal lykkes fortsat at træffe det rigtige.

Til Slut vil jeg sige, at jeg betragter